

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΛΩΛΟΥ

(Συνεργασία άναγνωστών)

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ουφενεδάκι τού νησιού πού βρίσκεται κοντά στο μάλο, κάθε βράδυ μαζεύνονταν τὸ χειμώνα θαλασσίνο γερούλκοι απόμαχοι, γαράδες, τραπονόντα, ναύτες ἀκόμα και καπεταναίοι κάθε λογής και περνούνταν τῆς ώρες τους κουβεντιάζοντας, παιζόντας μαρσέπουλο και σόλιο και πίνοντας καρφιέλα, φασοκούλα και ρούμια.

Στην ἑποχή ἐξείνη που ὁ καρφές είχε μιά πεντάρα και τὰ πιοτε μισά, κρατούντο τὸ καφενεδάκι δὲ Μπάρπιτα -Θύμιος, γέρος ἄγαθὸς ἀλλὰ παράξενος και βαρετός πον ἄλι τὴν ἐλεγες δεύτερη φορά γά τὸν καφφέ, ἡ γὰ φωτιά ἡ νερὸς σ' ἀγριούντας κείται ἀν ἐπέμενες, συνέλεγε πος είνα και ἄλλα μαγαζάνα νά πάς.

Ο μπάριτα -Θύμιος δύος εἶλες ἀξετίμητο βοηθό στὸ δουλειά του, παραθέν δεῖ τοῦ ζέρι, τὴν κόρη την Κατέρα, μιά κοπέλα περιασμένη, κακομούτσουνη, βλογικούμενη και κοκκινομάλλα, μιά πολὺ δουλεύοντα και σθέλοντα πού φρασούμενος δίλους και είχε τὸ καφενεδάκι πάντα συγχωστιμένο και καθαδύο, πον ἀστραφτε.

Ἄντη κουβαλούσαν τὸ νερὸς ἀπὸ τὴν μαρουνή στέρων μὲ τὴν λάτα ἀπάνω στὸ κεφάλι και ἀντὴ σερβίριζε πάντα τοὺς πελάτες και ἔκανε πρόθυμα τὸν καθενὸς τὸ γοῦστο προθύμωντας να συγχρατῇ τὴν καλλίτερη πελατεῖα ἀπὸ ὅτα τὸ καφενείο τοῦ πόρτου, ἐνώ ἀγαθὸς και παρόντες μαρτύρια -Θύμιος στεγάστων ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ πιτάγκο του και φρυμάριζε ἀκατάπαντα μεγάλα και κακοφτιασμένα σιγμάτα ἀπὸ κακὸ κοντρο τογαράδωστο και λιθραίο καπνό.

Μάλι συγκατίστηκε τὸν νερὸς ἀρέας φυσούσε τόσο δυνατά, ποὺ ἐλεγες θὰ συνεπάγει τὸ μαρόζ λαμπρὸ καφενεδάκι και τὰ νερά τῆς θάλασσας, ποιῶς πληριμούσιει, φθάναντες ἵσα μὲ τὴν πόρτα του, σε ὧδη περιασμένην ή Κατέραν ἐτοιμάζει καφφέδες, δὲ μπάριτα -Θύμιος ἐφόνημα κυντάζοντας τὸ ταβάνι τοῦ μιὰ γονιάν τοῦ καφφενέ καθενάντα μιὰ πόρα, ἀπὸ θαλασσινοὺς π' ἀνάμεσα σ' ὃλους ἔσχοριζεν ὁ Καπετάν-Λώλος, γηραλέος, πετρόψηλος θαλασσίνος, ξεραγιανίνος, μαυρεπιδόζ, μὲ μοδον, σοκόρο μάλλινο πλεχτὸν γαλάζιο στὸ κεφάλι και στὶς ἀριστερὸ του ἀντὶ περασμένη, δύος συνηθίζονταν πιλαϊτερα, μιὰ γονιάνθη βρεγούτις (σκουλαρίκι) σὲ σήκημα κουλούντα.

Ο καπετάν-Λώλος, ήτον παλῆς ναύτης και παλῆς καπετάνιος κοσμογυμισμένος και τούτα ἕσχατα στὸ γενέθλιον γηρούτιο του μὲ τὴν περιοδού, μιὰ πούτια ἀλλόρος, ἀπόδητας μὲ τὴν πολὺ μικρότερον

σύνταξη του.

Τὴν νυχτιά ἐκείνη είχεν δρεῖ και βιαστούσε τὴν παρέα τηλεγόντας παλέρες ιστορίες και σὲ μιὰ στηγμή ἔνας ἀπὸ τὴν παρέα ζήτησε νά τοὺς πᾶς κάποια νόστοια ίστορία πούντα τοὺς είχε ματατεῖ ἐδώ και κάποια σρόνια, κι ὁ Καπετάν-Λώλος χροις νὰ διστάσῃ, ἀφοῦ γέμεις τὸ τιμολογίου του καπνὸ κατιάναντας πάχοις ἀπὸ τὴν πηδηγήσην του ἔτοι: «Πάντα τῷρα περισσότερο μὲτο παράντα κρόνα, πήμουνα εἰλούν διὸν κρόνων παῖδι και είλα μιαρακούσθη μὲ τὴ σκονία τοῦ Καπετάν-Κρούνη, Θίδη σχωφεστονε! Ανεβάντας πρωτόμνοι κροσάτι τὸ Σάμο γιὰ τὴ Σύρα, κι ἐποδίσμεις γιὰ λίγες ώρες σ' ἔνα μὲτ' ἕτ' μισράδωδεκάτησα. Εγὼ μὲ δύο ἄλλα παιδιά βγήκαμε στὸ νησὶ και ἡ σούδην και ἀφοῦ ηπιαμε τὰ ταχικά μας και ἐπειδής νυχτόσαμε και ἡ σούδην ήτον ἀραμένη πολὺ ἀνοιχτά και βάροδης είχαμε, ἐπίραμε τὰ σοκάκιαστο μαχαλά μήπως εἴδωμε πουνένα νο κοιμηθούμε. Γύριζαμε πίνα απὸ μωτ δρά, ἀλλὰ δέδ καναμε τὶποτα και ἐτοι μλωδογυλούμε πάνω κάτω χροις νά ξέρουμε πού τὰ πάμε. Καθὼς περνούσαμε δξε ἀπόνα σητητη είλα την ἔγω δυνατὰ μεροε κράμη, κοτζά μιου νησί, νά μη βολή νά κονομητο δυό ξένους! Μάς ἀκούντα μιὰ καλή γερότιστα, νοικοκυρεμένη, καθώς φωνάσταν, μᾶς κάλεσε και μᾶς ἔπιασε στὸ σητητη της, μᾶς ἔπιστρεψε μέσα στὴ σητητη της στοματόδα, μᾶς καληγήτισε και μᾶς ἀφρες νά κοιμηθούμε.

Ἐμεῖς της συγχρόεσμε τὰ πεθαμένα της και τὸ ωζαμε, καθώς πιαστεῖς πλοτεμένοι, κοντογούρητης στὸν υπνο.

Θε είλαμε πάρε δυό τρεις δρεῖς έπνο, δύον φανερώνεται ή γεόντισα και μᾶς ξυντάνει.

— Τ' είνε καλή γερότισσα;

— Παιδιά ή νύνη μον κοιλοπονάει, είνε ἀνάγκη γιὰ τη μαμή. Είμαι μοναχή, δὲν ἔχω ποιός νά την κράζη κι είνε καμπτόσο ἀλλόργη τὸ σητητη της.

Πετάγκαμα ἔγα πάπων και τῆς είλα πᾶς πάνω σόνεν νάρηθη κινεῖς νά ισε δεῖξη τὸ σητητη της μαμή. Κοντά σὲ μένα σηκώθηκαν και τ' ἄλλα δυό παιδιά και σὲ λίγο κινήσαμε γιὰ τὸ σητητη της μαμῆς ἀκολουθώντας ἔνα κοριτσάκι ίσα με εἶνη χρόνων, που κρατούσεστα γέρια του φαναράκι.

Σὲ πολλὴ δρά φτάσαμε στὸ σητητη της μαμής, χτυπήσαμε, της

εἰπαμε τὶ τρέχει κι ἐκείνη ἀφοῦ ξκανε πιστερο ἀπὸ μισή δρά νάφτιαστή φανερόθηκε στὴν πόρτα μπροστά μας. Μοῦ φανένται πῶς τὴν βλέποτο, βρέ παιδιά!

Ἐνε γεροντάς μπροστούσιο, λιγνόσομο, καπιτουραμένο, μὲ γναλάνια και μ' ἔνα φαρύν π' ἀκούμποντας ἀπάνω του μὲ τὰ δυο του χέρια. «Εμεὶς περιμέναμε νά ξενιήσουμε κι αὐτή μᾶς κύταξε καλά-καλά μὲ τὰ γυαλάκια της και μᾶς είτε:

— Παιδάτισα μου, γώ δε δύνωμαι νὰ προποτήσω, δὲν ἔχετε κάνα ζώ.

— Αχοῦ-χα, γερότισσα πολλὰ γυρεύεις, είπα τότες ἔγω, ή δουλεύει μᾶς δε θέλει άργητα!

Σκιμό οπως ήμονα, ζαλιζόντωμι τὴν καλή σου μαμή και δρόμο μὲ τους συντρόφους και τὸ κοτέλλι που τραβούσε μπροστὶ με τὸ φαναρίδιο.

Είγαμε προχωρήσει κάμποσο και ἐπειδής δὲν είχα καλά ζαλιζόμην στὴ ράχη τη γονιά, στάχημα μπρόσισ σ' ἔνα τούχο κάνα μέτρο ἀνηρη και ακούμποντα τὴν χορηγὸν πάνω στὸν τούχο, γιὰ νά την ζαλιζόμην στοι μου να δω, μά ή γρήδη δε φαινόταν πουνένα, μου φάνηκε πῶς άπονα και ἔνα φτιλούμι! Κυντάξει καλλίτερα, βλέπω πῶς δε τούχος ήτανε ίππο μέσα στέρνα ανοιχτή. Φωνάζω: «Ερότισσα! Ερότισσα! Κυρά-μαμή! Μίλια!

Τὸ κοτέλλι αὔχοις τὰ ζλάματα, μόλας ἀπὸ τὸ φόρο του τὸ φαναράκι κι ἔσθισε. Καμία έλπιδα ἀπό πουνένα! Έπινα, είπα μέσα μου, κακά τὴν ξώνω! Βά πλακάσουν οι χωνίτες και κακά ζεπερέδεματα. Φευγήδ παύδι! και στὸ πουνένα τὸ στριφόρο, τὸν κατήφορο κατὰ τὴ θάλασσα και φτάνωμε σὲ πολλή δρά κατατσακημένου στὸ μάλο, δι τε πέπερι τὰ χαράζει.

Ηήραμε χωρὶς χασομέρα τὴν ἀρῷ τοῦ ιωλού, βγήκαμε πέρα στὸ καρό τοῦ πορτ, υ' κι ἀπὸ κεί θερήζαμε στὸ σερό και κολυμπάντας ἀνεβήκαμε στὴ σκονή, πάντα στὴν δρά που τοιμάζονταν νὰ κανή πανιά και λογάριαζε ο καπετάνιος νά στελλή τα βάρια γυρεύοντας μας.

— Καπετάν— Καούλη, γά δονομένη Θεού, είπαμε χωρὶς μεριμνέα, βρήκαμε πάλι, διαβόλου κουμάσια, ἀπὸ τὸ διαβολοτόπο, σύλπα νά φύγωμε γρήγορα!

— Ο Καπετάν— Καούλης σκαμένος στὰ γέρλα, μες είπε.

— Καπετάν σκαμένος πάλι, διαβόλου κουμάσια, ἀπὸ τὸν έρχομενος στὴ σκονή!

— Σεβήται να καβατζάσωμε μὲ το μαϊτσάλι πρικού κούνει!

— Ως πον νά πης ἀψε -σύσε, ήτον όλα έτοιμα και σὲ λίγο βρισκόμαστε στὸ πλεύσιος γηραιμή γιατὶ τη Σύδη.

Ουμάμαι βρέ παιδιά αὐτὴ τὴν ιστορία σάν νάτανε τῶρα, μή μεριπτέστε δημος τὲ ἀπόγινε νά μαμή ἔξισε, πελύαν, δέ ξέων.

— Κι 'ο καπετάν— Λώλος κατιδεύει τ' ἀσπρο του μονσι, έγιούμισε ξάνθη τὸ τοιμούνα του καπνού, τὸ ἄναψε και ἔψυχε μέσα στὴν γέρλα.

— Μίκινος Περιδειώτης

* * *

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ

“Αν στὸ κελλάρι έχει ουρανίσιαν και προσβάλλονται αἱ προύπηθειαι σις ἀπὸ αὐτήν, τοποθετήστε αὐτὸν ἔνα δύο σβόλους ἀσβεστο ασβεστο. Τὸ ασβεστο ἀπορροφᾷ τὴν υγρασίαν και αἱ προμηθειαι σις θεύπονται αὐτὸν αὐτήν.

Γιὰ νὰ μη ἀνοιστήσουν οι πατάτες ὅταν θὰ τὶς μαγερέψετε βάλτε ταὶ πρώτα σὲ κρύο νερό. “Οταν ταις φιζετε νά βράσουν, ζίγκετε ἐπίστης και ὀλίγους ζωμόν λεμονιον. Οι πατάτες δη ματρητήσουν λευκότατο χρώμα και θὰ προσβάλλουν γλυκυτάτην γεύσιν.

Γιὰ νὰ μη ζελατίνεψε ταῖς κηλιδές της μελάνις ἀπὸ τὰ λινὰ ἀσπρόθοντας σις, βάλτε μὲ προσοχὴ επὶ τῶν κηλιδῶν ἀλειμμα η σπαραματέστο αἵαλελυμένον και ὑστερα πλυντέ το. Καὶ τὸ μελάνι και τὸ ἀλλειμμα θὰ έχουν ζελατίνηθη.

Η οικεόδεσποινα

Πετάγκαμα ἔγα πάπων και τῆς είλα πᾶς πάνω σόνεν νάρηθη κινεῖς νά ισε δεῖξη τὸ σητητη της μαμή. Κοντά σὲ μένα σηκώθηκαν και τ' ἄλλα δυό παιδιά και σὲ λίγο κινήσαμε γιὰ τὸ σητητη της μαμῆς ἀκολουθώντας ἔνα κοριτσάκι ίσα με εἶνη χρόνων, που κρατούσεστα γέρια του φαναράκι.

Σὲ πολλὴ δρά φτάσαμε στὸ σητητη της μαμής, χτυπήσαμε, της